

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 ianuarie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Elena Covalenco,

Judecători Luiza Gafton, Nina Vascan, Maria Ghervas, Dumitru Mardari,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de avocatul Bobeica Vasile în numele părții vătămate Mereacre Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Cojuhari Angela xxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 25.08.2013 - 27.03.2015,
2. Instanța de apel: 24.04.2015 - 29.09.2015,
07.04.2016 - 28.09.2016,
07.04.2016 - 05.10.2017,
3. Instanța de recurs: 23.11.2015 - 01.03.2016,
02.12.2016 - 25.04.2017,
05.12.2017 - 23.01.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 27 martie 2015, a fost încetat procesul penal în privința lui Cojuhari Angela în baza art.361 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut la art.60 Cod penal.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, în perioada nestabilită în cadrul urmăririi penale, persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, în mod ilegal au confecționat extrasul din hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 20 iunie 2000, cu privire la desfacerea căsătoriei între Mereacre Dumitru și Mereacre (Cojuhari) Angela.

Ulterior, Cojuhari Angela, cunoscând cu certitudine faptul că Judecătoria Ialoveni nu a examinat cauza civilă cu privire la desfacerea căsătoriei între ea și Mereacre Dumitru, având scopul folosirii documentelor oficiale false, urmărind intențiile sale criminale îndreptate spre obținerea ilegală a divorțului cu soțul său, Mereacre Dumitru, la 17 iulie 2001 a prezentat Oficiului Stării Civile Ialoveni extrasul falsificat al hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 20 iunie 2000, care a înregistrat divorțul și l-a trecut în registrul de stare civilă la 17 iulie 2001 sub nr.100, cauzând, astfel daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale cet.Mereacre Dumitru.

3. Sentința a fost atacată cu apel de avocatul A.Valah în numele inculpatei, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că instanța a dat o apreciere incorectă faptelor și circumstanțelor de fapt ce au fost stabilite în cadrul examinării cauzei; - condamnarea inculpatei este neîntemeiată, în condițiile în care partea vătămată

D.Mereacre ulterior a folosit actul de divorț pentru înregistrarea altei căsătorii cu o altă persoană; - instanța singură a dedus că pe parcursul judecării cauzei nu au fost acumulate probe concludente care ar fi confirmat faptul că, începând cu luna iunie a anului 2000 părțile se aflau în raporturi de familie și administrau o gospodărie comună, iar căsătoria dintre părți, în virtutea circumstanțelor create, se menține numai datorită formalităților de ordin juridic; - instanța neîntemeiat a pus la baza condamnării cererile adresate OSC privind desfacerea căsătoriei scrise de inculpată, deoarece la semnătura din cerere din numele lui D.Mereacre, pentru partea apărării au apărut dubii de către cine a fost executată, fiindcă raportul de expertiză nu răspunde la întrebările formulate, iar dubiile referitor la cine a efectuat semnătura lui D.Mereacre în cererea privind desfacerea căsătoriei nu au fost înlăturate; - instanța neîntemeiat a respins cererea prin care s-a solicitat efectuarea unei expertize repetate, care urma să fie efectuată de către un Centru Național al experților judiciari și specialiștilor de performanță din Moldova.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2015, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

5. Decizia a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul N.Babcinschi în numele inculpatei, care, indicând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe motiv că în acțiunile inculpatei lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii; -instanța de apel nu s-a expus asupra motivului invocat în apelul părții apărării, precum că inculpata ar fi folosit hotărârea privind desfacerea căsătoriei pentru perfectarea la oficiul stării civile a actului de divorț; - partea apărării în apel a invocat mai multe probleme de drept, pe care instanța de apel nu le-a abordat în decizie, iar neexpunerea asupra lor echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și privarea de dreptul la un proces echitabil prevăzut de art.6 § 1 CtEDO și la un recurs efectiv - art.13 CtEDO; - de către organul de urmărire penală și în instanțe nu a fost probată latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii imputate; - procurorul nu a respectat cerințele prevăzute de art. 113 Cod penal; - instanța de apel era obligată ca înafară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, fapt ce în cazul dat nu s-a întreprins.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2016, recursul declarat de avocat a fost admis, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016, apelul declarat de avocat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției lui A.Cojuhari de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe privind încetarea procesului penal în privința inculpatei, pe motiv că a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală, potrivit art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, menționând că, inculpata a comis infracțiunea la 17.07.2001, ce face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, astfel că, termenul prescripției de tragere la răspunderea penală a expirat la 17.07.2006.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul A.Valah în numele inculpatei care, invocând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură

penală, a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatei, pe motiv că în acțiunile ei lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, iar în susținerea solicitării sale a indicat aceleași motive, enumerate la pct.5 din prezenta decizie.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 25 aprilie 2017, recursul declarat de avocat a fost admis, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Colegiul penal a constatat că la examinarea cauzei instanța de apel nu a respectat prevederile art.414, 417 Cod de procedură penală, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de avocat, iar în expunerea unor concluzii a denaturat conținutul acestora, fără a se expune asupra lor în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, fapt ce a fost interpretat în defavoarea inculpatei, precum nu a verificat și cercetat declarațiile lui A.Cojuhari, D.Mereacre date la urmărirea penală și în instanța de fond, a martorilor N.Ionaș, I.Mereacre, nu a verificat conținutul buletinului de identitate a lui D.Mereacre, precum și hotărârile judecătorești vizând litigiile civile. Instanța de apel respingând demersul apărării cu privire la dispunerea expertizei repetate a scrisului, a conchis că concluzia din raportul de expertiză nr.426 din 15.03.2013, este suficientă pentru a face concluzii, pe când din conținutul acesteia în pct.2 și 3 se indică cuvântul „*probabil*”, ceea ce nu exclude dubiile în probarea învinuirii, luându-se în considerare faptul că au avut colectate mostre atât de la A.Mereacre (Cojuhari), cât și de la D.Mereacre.

La fel, instanța de recurs a indicat că nu este clară concluzia instanței de apel expusă la pct.40 și anume, „*Mai mult, potrivit conținutului buletinului de identitate eliberat pe numele lui D.Mereacre la data de 16.03.2001, în fișa de însoțire a buletinului lipsește ștampila cu mențiunea privind căsătoria cu N.Boaghi*”, deoarece potrivit acestui buletin de identitate la data eliberării 16.03.2001 (în timpul căsătoriei cu A.Mereacre (Cojuhari)) nu este aplicată ștampila de înregistrare a căsătoriei dintre aceștia, ținând cont de faptul că actul de divorț a fost eliberat la data de 17.07.2001.

De asemenea, instanța de recurs a indicat că, la rejudecarea cauzei instanța de apel a ignorat prevederile art.436 Cod de procedură penală, prin care era necesar ca instanța să solicite rezultatul proceselor penale disjuncte prin ordonanțele procurorului A.Baeșu în anul 2013 din acest dosar penal și să motiveze care probe confirmă intenția inculpatei și care sunt urmările prejudiciabile manifestate prin daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege, cauzate în urma săvârșirii infracțiunii imputate, cui a fost cauzat acest prejudiciu, care este quantumul acestuia și prin ce se confirmă acesta.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 apelul declarat de avocatul A.Valah în numele inculpatei A.Cojuhari a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care A.Cojuhari a fost achitată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) Cod penal, pe motiv că acțiunile ei nu întrunesc elementele infracțiunii.

10.1. Instanța de apel a reținut că, prin rechizitoriu, Cojuhari Angela se învinuiește de faptul că, în perioada nestabilită în cadrul urmăririi penale, persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, în mod ilegal au confecționat extrasul din hotărârea Judecătoriai Ialoveni din 20 iunie 2000, cu privire la desfacerea căsătoriei între Mereacre Dumitru și Mereacre (Cojuhari) Angela.

Ulterior, Cojuhari Angela, cunoscând cu certitudine faptul că Judecătoria Ialoveni nu a examinat cauza civilă cu privire la desfacerea căsătoriei între ea și Mereacre Dumitru, având scopul folosirii documentelor oficiale false, urmărind intențiile sale criminale

îndreptate spre obținerea ilegală a divorțului cu soțul său, Mereacre Dumitru, la 17 iulie 2001, a prezentat Oficiului Stării Civile Ialoveni extrasul falsificat al hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 20 iunie 2000, care a înregistrat divorțul și l-a trecut în registrul de stare civilă la 17 iulie 2001 sub nr.100, cauzând, astfel daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale cet.Mereacre Dumitru.

În sensul celor reținute, instanța de apel, analizând declarațiile părții vătămate D.Mereacre, a martorilor N.Ionaș și I.Mereacre, apreciindu-le prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, a concluzionat că aceste probe nu demonstrează vinovăția lui A.Cojuhari în comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.c), d) Cod penal. Din declarațiile puse la baza sentinței de condamnare nu rezultă că *în acțiunile inculpatei există elementele infracțiunii incriminate*, învinuirea fiind bazată pe presupuneri, trezind anumite dubii, care nu pot fi înlăturate și au fost interpretate în favoarea inculpatei.

La fel, instanța de apel a menționat că nici probele scrise precum sunt procesele-verbale de examinare a obiectului din 05.05.2011 și 26.05.2011, raportul de expertiză nr.426 din 15.03.2013, confirmarea și hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 08.08.2011, pe care prima instanță și-a întemeiat soluția, nu demonstrează vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, acestea purtând un caracter vag și nu combat declarațiile inculpatei A.Cojuhari.

De asemenea, instanța de apel, a reținut că din materialul probator administrat nu a fost probată latura obiectivă a infracțiunii incriminate, și anume prin care s-ar fi demonstrat că A.Cojuhari cu certitudine ar fi deținut și folosit un act oficial fals și că ar fi existat forme de transmitere spre folosire de către alte persoane lui A.Cojuhari a actului fals, fiindcă organul de urmărire penală nu a întreprins măsuri în vederea stabilirii persoanelor care ar fi falsificat actul oficial, persoanele care ar fi eliberat actul respectiv și nu a fost identificată și audiată persoana din cadrul OSC Ialoveni, căreia i s-a prezentat actul respectiv fals, care a înregistrat divorțul și l-a trecut în registrul de stare civilă.

Concomitent, instanța de apel a conchis că lipsește la caz și latura subiectivă, care se realizează prin intenție directă, fiindcă nu s-a probat legătura cauzală dintre persoanele neidentificate care au confecționat actul respectiv și faptul că confecționarea a vizat scopul lui A.Cojuhari de a-l prezenta la autoritățile statale. Lipsa scopului rezultă și din starea de fapt, deoarece începând cu anul 2000 părțile nu se aflau în raporturi familiale și nu administrau o gospodărie comună, iar căsătoria dintre părți se menținea numai datorită formalităților de ordin juridic.

Subsidiar celor reținute, instanța de apel a concluzionat că și raportul de expertiză nr.426 din 15.03.2013 nu poate fi pus la baza unei sentințe de condamnare, deoarece acesta trezește dubii cu privire la temeinicia concluziilor finale, or constatând vinovăția inculpatei, având la bază cuvântul „probabil” nu au fost excluse dubiile în probarea învinuirii.

Astfel, instanța de apel a indicat că, ținând cont prevederile legale, procesual penale sus menționate, constată cu certitudine că A.Cojocari *nu a săvârșit infracțiunea incriminată*.

Concomitent, instanța de apel a conchis că în cauză nu au fost aduse probe suficiente și veridice care ar demonstra că A.Cojuhari într-adevăr a deținut și folosit documente oficiale false, ce acordă drepturi și eliberează de obligații, referitor la un document de importanță deosebită, soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice, care sunt urmările prejudiciabile manifestate prin daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege, cauzate în urma săvârșirii infracțiunii imputate, instantaneu, nefiind stabilit cui a fost cauzat acest prejudiciu, care este cuantumul acestuia și prin ce acesta se confirmă.

11. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul, care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța nu a dat apreciere probelor administrate de organul de urmărire penală și luate în considerație la baza vinovăției inculpatei de prima instanță și respectiv, nu a respins argumentat aceste probe, ce ar combate învinuirea incriminată inculpatei; - faptele comise de inculpată și-au găsit confirmare prin declarațiile părții vătămate și probele acumulate la etapa urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată în deținerea și folosirea documentelor oficiale false, ce acordă drepturi și eliberează de obligații, referitor la un document de importanță deosebită, soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice; - instanța de apel achitând-o pe A.Cojocari, a luat în considerație doar declarațiile acesteia, considerând neîntemeiat că probele prezentate de partea acuzării nu probează vinovăția ultimei, pe când din acestea rezultă clar că inculpata unipersonal a prezentat documentul oficial fals la OSC Ialoveni, fără a fi asistată de D.Mereacre, unde a și semnat cererile pentru desfacerea căsătoriei, pe care le-a întocmit și semnat personal; - instanța de apel urma a aprecia critic declarațiile inculpatei ce țin de faptul că partea vătămată D.Mereacre ulterior a folosit actul de divorț pentru înregistrarea căsătoriei cu o altă persoană, fiindcă din declarațiile părții vătămate rezultă că acesta nu cunoștea despre căsătoria cu N.Boaghi înregistrată la Primăria Costești, cu aceasta în relații de căsătorie nu a fost, iar o probă contrară în acest sens nu a fost prezentată, la caz lipsește certificatul de căsătorie eliberat de OSC în forma prevăzută de lege; - instanța nu a reținut că prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 03.08.2011, a fost anulată înregistrarea certificatului de divorț, înscrisă în registru de stare civilă din 17.07.2001 de către OSC Ialoveni pe numele lui D.Mereacre și A.Mereacre; - prima instanță corect a apreciat extrasul din hotărârea judecatorească, care atestă faptul desfacerii căsătoriei, după urmările juridice pe care le are ca document de importanță deosebită, cât și gradul lezării drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale părții vătămate D.Mereacre;

- avocatul V.Bobeica în numele părții vătămate D.Mereacre, care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art.427 alin. (1) pct.8), 12) Cod de procedură penală, solicit casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel neîntemeiat a dispus achitarea inculpatei și nu a combătut probele ce au fost puse de prima instanță la baza soluției de condamnare și care, analizate în ansamblu, întrunesc latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.361 Cod penal, astfel că prin probe s-a demonstrat care este rolul și acțiunile lui A.Cojuhari, cum a acționat aceasta și care acțiuni culpabile îi sunt incriminate.

12. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal concluzionează că recursul declarat de procuror urmează a fi admis, iar cel declarat de către avocat în numele părții vătămate urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul V.Bobeica în numele părții vătămate D.Mereacre.

Colegiul penal atestă că, potrivit art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. La calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Instanța de recurs constată că, cu excepția căii ordinare de atac - recursul ordinar,

legea procesual penală nu face careva mențiuni referitor la declararea recursului ordinar desfășurat și nu stabilește alte termene pentru actele suplimentare, decât cele prevăzute la art.422 Cod de procedură penală. Respectiv, un recurs ordinar fie el desfășurat sau unul suplimentar, va fi considerat ca depus în termen doar dacă se încadrează în termenul de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este riguros precizat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Astfel, reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată din 05.10.2017, avocatul V.Bobeica a fost prezent la pronunțarea dispozitivului deciziei, căruia i s-a adus la cunoștință că pronunțarea integrală a deciziei motivate va avea loc la 02.11.2017, ora 14.00 (f.d.178, v.2). În ședința din 02.11.2017, avocatul nu s-a prezentat, instanța de apel, respectând prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală, a expediat pentru informare în adresa avocatului copia deciziei motivate.

Reținând faptul că avocatul V.Bobeica a depus recurs ordinar abia la data de 03.01.2018, adică după expirarea termenului legal de 30 de zile, Colegiul penal conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen.

Afirmația recurentului, precum că termenul de declarare a recursului urmează a fi considerată data de 15.12.2017, este neîntemeiat, art.422 Cod de procedură penală clar stipulează că termenul de recurs ordinar este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei, mai mult că instanța a explicat participanților la proces modul și termenul de atac în instanța ierarhic superioară.

Colegiul atestă că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către procuror.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.

Reieșind din prevederile art.414 alin.(1), (2), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost

verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Consecvent, potrivit art.100 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod. Toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Potrivit art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În speță, Colegiul penal sesizează că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate de către instanța de apel la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel, deoarece analizând materialele cauzei și, în mod special procesul-verbal la ședinței instanței de apel, instanța a oferit posibilitatea participanților la proces de a prezenta probe în susținerea acuzării și apărării, unde acuzarea a indicat că probe suplimentare nu are, dar a solicitat verificarea probelor cercetate de prima instanță (f.d.177 v.2).

Potrivit dispozitivului deciziei instanței de apel, instanța a admis apelul declarat de partea apărării și a pronunțat o hotărâre, prin care a dispus achitarea inculpatei de sub învinuirea înaintată, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În fundamentarea soluției sale, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, instanța și-a bazat concluziile pe declarațiile părții vătămate D.Mereacre, a martorilor N.Ionaș, I.Mereacre și actele cauzei - procesul-verbal din 05.05.2011, raportul de expertiză nr.426 din 15.03.2013, de examinare a bonului de plată, cererea din numele lui D.Mereacre extrasul din hotărârea Judecătoriai Ialoveni ridicate de la OSC Ialoveni din 05.05.2011, probe care nu au fost cercetate și consemnate în procesul-verbal al ședinței instanței de apel.

Astfel, instanța de apel în hotărârea pronunțată a reținut probe, fără a le verifica în ședință, sub aspectul cercetării nemijlocite, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal, adică în conformitate cu prevederile art.414 alin.(1), (2) și (6) Cod de procedură penală.

Subsecvent, Colegiul reține că, potrivit dispozitivului deciziei, instanța a dispus achitarea inculpatei pe motiv că *acțiunile ei nu întrunesc elementele infracțiunii*, deoarece nu a fost probată prezența laturii obiective și subiective a infracțiunii incriminate, și anume deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații referitor la un document de importanță deosebită. Dar totodată, în descriptivul deciziei rezultă că a *constatat că A.Cojocari nu a săvârșit infracțiunea incriminată*.

Prin urmare, instanța a pronunțat concluzii care se exclud una pe alta, pe de o parte constată nevinovăția inculpatei, pe motiv că acțiunile acesteia nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate, iar pe de altă parte constată că fapta nu a fost săvârșită de inculpată,

reținând concomitent două temeuri de achitare în aceeași hotărâre judecătorească, cu toate că includerea, la pronunțarea unei hotărâri de achitare, a unor formulări contradictorii care pun la îndoială nevinovația celui achitat este inadmisibilă.

De asemenea, instanța de recurs reține și faptul că *partea descriptivă a deciziei contrazice dispozitivului*, deoarece în partea descriptivă instanța a indicat că inculpata urmează a fi achitată pe motiv că fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, dar în partea dispozitivă a deciziei a achitat-o în baza art.361 alin.(2) Cod penal, fără indicarea semnelor calificative.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze că instanța de apel a concluzionat că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, pe motiv că lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate, sub aspectul vizat, urmează a se reține aspect din teoria dreptului penal din care rezultă că latura obiectivă a infracțiunii specificate la art.361 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă care se caracterizează în acțiunea de confecționare, *deținere*, vânzare, sau *folosire* a documentelor oficiale false, *care acordă drepturi sau eliberează de obligații*. Din cele relatate, se deduce că acțiunea prejudiciabilă are mai multe modalități normative alternative dintre care face parte și *deținerea și folosirea documentelor oficiale false (posedarea unor asemenea documente) care acordă drepturi sau eliberează de obligații*.

Prin urmare, instanța de apel, în speța dată, nu a analizat la modul convenit acțiunile și intenția inculpatei A.Cojuhari, care însuși recunoaște și nu neagă faptul că cererile din numele său și a lui D.Mereacre pentru desfacerea căsătoriei pe baza hotărârii judecătorești au fost scrise de ea personal, inclusiv de ea a fost scrisă și chitanța pentru achitarea taxei de stat, astfel, în baza cererii, la prezentarea hotărârii judecătorești din 20.06.2000, i s-a eliberat actul de divorț (f.d.31, 43-45 v.1).

În context, Colegiul penal precizează că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25.04.2017, a fost casată total decizia instanței de apel din 28.09.2016 și dispusă rejudecarea cauzei penale în aceeași instanță de apel, pe motiv că instanța nu a îndeplinit cerințele statuate în art.101, 414 Cod de procedură penală, indicând că la rejudecare instanța urmează să țină cont de prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală.

Colegiul penal precizează că, potrivit art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Astfel, la rejudecarea cauzei instanța de apel nu a respectat prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, nu a ținut cont de indicațiile instanței de recurs și nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 și 417 Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărâre neîntemeiată și nemotivată.

În asemenea condiții, instanța de apel a admis erori de drept, care nu pot fi corectate de instanța de recurs, ceea ce potrivit legii, impune admiterea recursului, casarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să examineze pe deplin și să efectueze o apreciere și analiză completă în fapt și în drept a tuturor probelor administrate în cauza dată din punct de vedere a pertinentei, concludenței și coroborării lor

reciproce, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs, să respecte prevederile art.394, 414 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(1) pct.1), 2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Bobeica Vasile în numele părții vătămate Mereacre Dumitru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 în cauza penală în privința lui Cojuhari Angela.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 în privința lui Cojuhari Angela, și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 20 februarie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Luiza Gafton

Nina Vascan

Maria Ghervas

Dumitru Mardari